

KÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA
ES A MEGYEI NEPTANÁCS LAPJA

XXVI. évfolyam
7913. szám
4 oldal,
30 bani
Vasárnap,
1970.
Augusztus 30

Kenyér és ugar

Közeledik az őszi megsemmisítő roszkodás a földműves gondjai. Alig ült el a kombájnok, a csep-
lőgepek zúgása, a magvető em-
ber már a jövő esztendő gazda-
gabb termésének reményében
végzi napi munkáját.

Kenyér. Megszécskült az új
sütemény és gondolatunk a-
zok fele szállt, akik felhasoga-
ták az ugar, akik földbe jut-
tatták a magot, akik betá-
karították a termést. Azt a
termést, melyet az őszi
a föld szűkebb marokkal mért,
mint máskor. Szűkebb ma-
rokkal, mert ebben az esztendő-
ben az időjárás is mostoha-
testvére volt a földnek, a ter-
mesnek, az embernek. Szűkebb
marokkal, mert az ember, aki
meg tudta fekézni a vad termé-
szetet az idei tragikus májusban,
nem volt mindenütt, mindig jó
gazdája a földnek. Azokat a
mulasztásokat, melyeket a föld
művelői követtek el, a legna-
gyobb jóakarattal sem lehet a
mostoha természeti viszonyok
rovására írni. S a mulasztások-
ért a föld megelégedett a ter-
melőket. Azokat, akik elfelejtet-
ték, hogy buzát csak egyszer a-
rathatnak egy esztendőben, s
csak annyit, amennyinek megte-
remtették a kedvező feltételeket.
A gyárban a selejté vált alkat-
részt helyettesíteni lehet. A ter-
lemaradást — ha nem is köny-
nyen — be lehet hozni. A mag-
vető ember mulasztásainak kö-
vetkezményeit azonban semmi-
vel sem lehet bepótolni. Amit a
föld nem adott meg ebben az
esztendőben, azzal örökké ados
marad. S ezért az adósságot
megsem a föld a felelős, hanem
az ember. Az ember, aki nem
készített mindenütt megfelelő
magyagot a parányi búzaszem-
nek, aki figyelmen kívül hagyta
az agrotechnikai szabályokat, a-
ki nem gondozta egész szívének
melegével a zseme növényeket,
aki a már kalászárt ért termést
vesztéssel takarította be.

Közeledik az őszi. Az az őszi,
melyen minden földműves, min-
den mezőgazdasági szakember
bebizonyíthatja rátermettségét,
hozzáértését s olyan munkát vé-
gezhet, melynek nyomán ken-
yer fakad. Több mint ebben az
esztendőben! Erre megvannak az
alkalmas feltételek, melyeket kö-
rültekintéssel, jó gazda módjára
kell kihasználni. Kifogástalanul
előkészített talajba csak gond-
san kezelet mag kerüljön, meg-
felelő mennyiségben. S akkor e-
legendő lágykenyér kerül min-
denki asztalára. S ez még nem
minden! Exportfelesleget is biz-
tosítani kell, hogy könnyítsünk
azokon az országos gondokon,
melyek mindannyiunk gondja. A
jövő esztendő gazdagabb termé-
sének reményét valószínűsíteni
kell. Ez hazafias kötelessége
minden földművesnek. S e köte-
lességet meg kell magvetőit is
teljesítseks becsülete!

KÖRÖS LOBOGÓ

Miért kerülnek sutba a drága műszaki tervek?

- Ki fizeti meg ezek költségeit?
- Mi a véleménye ezekről a feleltes szervnek?
- Az előrelátás a műszaki ter-
vezés fokmérője

Ahhoz, hogy egy új kapacitást,
üzemcsarnokot vagy lakótelepet
felépíthessünk, alapos, jól kidolgozt
műszaki dokumentációra van szük-
ség. Ezekben meg kell határozni
az összes nyersanyagokat, segéda-
nyanyagokat és eszközöket, a munka
kibontakozását, a technológiai
folyamatok időtartamát, a fázisok
értékét és az összköltségeket.
Ezt a munkát csak is az erre szakosított és speci-
alizált intézmény hivatott elvé-
gezni. Természetes, hogy a
műszaki dokumentáció gyors, ope-
ratív összeállítása függ attól is,
hogy a megrendelő milyen viszony-
ban van a tervezővel és kivitelező-
vel. No, meg attól is, hogy a meg-
rendelő idejében kezdte-e meg a
tervezést és az illető munkálati fi-
nanszírozását a beruházás bank-
nál.

A legtöbb esetben így történik
ez a beruházási akció. Vannak a-
zonban fura esetek is, amelyek
mindig abból származnak, hogy a
megrendelő és a tervező nem ért
egyet az objektum kivitelezésével.
De fenn állhat az a veszély is,
hogy a kivitelező nem érti meg a
tervező szándékát. Erről azonban
most nem beszélünk, inkább arról,
hogy mi történik az olyan tervek-
kel, melyek nem felelnek meg cél-
juknak? Ezeket a megrendelő
vissza nem utasíthatja, anvagi el-
lenértéket köteles kifizetni, mivel
munkát, időt, energiát és intelli-
genciát fektetett abba. Illy módon
aztán a megrendelő megterheli sa-
ját pénzügyi mérlegét, illetve növe-
li a nem gazdaságos kiadások ösz-
szegét.

Ilyen példákkal találkozhatunk
az aradi Vagongyárban, ahol meg
az elmúlt öt éves terv kezdetén kifí-
zettek 44 000 lejt a fluorszkáló
világítás tervezéséért. Négy évvel
később aztán, amikor a villanyhá-

lózati felszerelésre sor került vol-
na, a feleltes szervek jóváhagyták
az üzem szisztematizálási tervét,
amelyben a világítást szolgáló e-
lektromos hálózat is külön doku-
mentációként szerepelt. Így tehát
az előbbi tervet mellőzték, az em-
lített 44 000 lejt azonban ki kellett
fizetniük. Ugyancsak a Vagongyár-
ban egyenlítették ki azt a 636 000
lejt értékű kitévő számlát, amelyet
a zsírozó dobozok önműködő gé-
sorának tervezéséért kért az inté-
zet. Az új vagontípus módosítá-
sával és helyettesítésével, valamint
az emittelt alkatrészek újraterve-
zésével a dokumentációnak nem
vehették hasznát. Meg szeretném
említeni ezzel kapcsolatban még
azt, hogy a Gépgyártóipari Minisz-
terium tudott mindkét tervről, il-
letve arról, hogy a második teljes
egészében feleslegessé teszi az el-
sőt, mégis jóváhagyta azokat.

A Vagongyár Iskolacsoportja
is megrendelt egy 300 főről
internatus építési tervet.
Ez is két variációban készült. A
műszaki-gazdasági számítások el-
végzése után kiderült, hogy egyik
sem felel meg a jelenlegi város-
rendészeti követelményeknek. Így
tehát mindkettőt elvetették. Még-
is nem kevesebb mint 35 345 lejt
kellett ertük kifizetni.

Az Élelmiszeripari Kombinátnak
nemrég üvz határozta, hogy Lip-
pán egy naponta 10 ezer liter te-
jet feldolgozó részleget építenek.
Később aztán beruházási összege-
ket kértek egy új tejfeldolgozó ü-
zem felépítésére Aradon. Mindkét
kerést egymás után jóváhagyták
a feleltes szervek. De a második
terv értelmében a lippai objektum
építése elmarad. A 47 ezer lejt,
a műszaki dokumentáció ellenér-
téket azonban ki kellett fizetniük.
Sorolhatnánk még a példákat,

melyek azt bizonyítják, hogy ipar-
vállalataink műszaki-üzemelteti ve-
zetői, mérnökei és közgazdászai, a-
mikor egy-egy újabb objektum fel-
építését kérik, nem végeznek alapo-
s előzetes gazdasági felmérést és
ennek folytán elhamarkodottan
bizák meg a tervező intézetet a
munka elvégzésével. Így aztán a
nem gazdaságos kiadások összegét
megengedhetlenül növelik, ami
később kihatással van egész tévé-
kenységükre. A jövőben, amikor
az új öt éves tervben a beruházá-
sok terén megnövekedett felada-
tok hárulnak minden vállalat kö-
zösségére, alaposabban és nagyobb
felelősséggel kell meghatározni a
célkütiüzéseket.

SIRBU DUMITRU,
bankféligyelő

steledik. A szürke alko-
nyatban a kigyulladó fé-
nyek órispókként háló-
zák be a várost. Megszó-
kott kép ez. Fel sem tűnik ma
már, hogy a város minden egyes
pontján világítani kezd az „éjjeli
napfény”. Mindennapi kényelmünk
tartozéka lett; elképzelhetetlen
lenne életünk a villany nélkül.

Gondoljunk-e
valaha azokra, a-
kik az életet adó
fényre vigyáz-
nak minden este
„éjszaka”?

A fákó író-
asztalon négy te-
lefonszálkák, egy
rövidhullámú

radiótelefon, meg egy vastag, ne-
vekkelt tömött regiszter. A terem
falán Arad és a megye villamos-
hálózatának térképe, körös-körül
műszerek, kapcsolók és jelzőlámp-
ák: ezen a termen megvált a vá-
rosban és a megyében felhasznál-
ásra kerülő villamosenergia nagy
része. Itt van a villamosági váll-
alat zavarelhárító szolgálatának a
székhelye, innen indít utjára az a
szereplőcsoporth, melynek feladata
bármikor, bármilyen körülmények
között biztosítani a város zavar-
talan villamosenergia-ellátását.

Egyszerre két telefon is cseng.
Buda Alexandru, a szolgálatos za-
varelhárító, gyakorlati modultat-
tal emeli fel a kagylót. Csodálko-
zom — két telefonon is képes tar-
tani a kapcsolatot. Valahol, vala-
melyik vonalon hiba van és az á-
ram szünetel.

Ahogy telik az idő, úgy szapo-
roznak a telefonálók. Este nő az
áramfogyasztás, gyakoribbak a
zavarok. Kiegyezett egy biztosíték
vagy az oszlopon van a hiba, e-
setleg nem kapcsolódott be auto-
matikusan valamelyik városrés-
zen az utcai világítás; a szolgál-
tós zavarelhárító számára minden
vonalhiba újabb gondot, felada-
tot jelent.

A zavarelhárítók nincsenek so-
kan. Egy autóval, két szerelő jár-
ja a várost. Buda Alexandru fel-
jegyzi az adatokat a vaskos regisz-
terbe, nyugtatja az izgatott tele-
fonálót, majd intézkedik.

A szereplőcsoporth éppen terepen
van. Valahol a Mozart utcában
szünetel az áram. A szerelők ko-
csiján rádiótelefon van, a diszpé-
cser bemonlja a hiba okát s pár
perc múlva már fényárban uszik

JOSEPH-DÉSIRÉ MOBUTU, KONGÓ DEMOKRATIKUS KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE ELUTAZOTT HAZÁNKBÓL

Joseph-Désiré Mobutu, Kongói
Demokratikus Köztársaság elnöke,
befejezve hivatalos látogatását, a-
melyet Nicolae Ceaușescu-nak, az
Államtanács elnökének a meghí-
vására tett országunkban szom-
bat reggel feleségével együtt el-
utazott Bukarestből.

A látogatás idején a kongói ál-
lamfő kíséretében volt Thomas
Tumba, a Forradalmi Népi Moz-
galom (FNM) Politbúrójának tag-
ja, a kinshasai nemzetközi vásár
főbiztosa, Andre Bo-Boliko, az
FNM Politbúrójának tagja, a
Kongói Munkások Országos Szö-
vettségének főtitkára, Jean Theo-
dore Umba Di Lutete, a köztársá-
sági elnökség minisztere, Evariste
Loliki, az együttműködési kérdé-
sekkel megbízott helyettes kül-
ügyminiszter, Marcel Lengema u-
tazó nagykövét és más hivatalos
személyek.

A vendégek szálláshelyéről Jo-
seph-Désiré Mobutu, Kongó De-
mokratikus Köztársaság elnöke és
Nicolae Ceaușescu, az Államtaná-
cs elnöke motorkerékpároson
kísért nyitott gépkocsin a buka-
resti Otopeni nemzetközi repülő-
terre hajtottak. A repülőtérről ve-
zető egész utvonalon a két állam-
főt melegen köszöntötte nagy-
számu bukaresti lakos.

A repülőtérről felvonták a két
ország állami zászlóit, a hivatalos
csarnok fölött Nicolae Ceaușescu
elnök és Joseph-Désiré Mobutu
elnök arcképe látható. Nagy
transzparenseken a következő fel-
irat: „Fejldjék és erősödjen a
Románia Szocialista Köztársaság
és Kongói Demokratikus Köztársá-
ság népei közötti barátság!”, „El-

jen a népek közötti béke és barát-
ság!”.

A vendégek búcsúztatására
megjelent a repülőterén Ion Ghe-
orghe Maurer, a Minisztertanács
elnöke, Manea Mănescu, az Áll-
amtanács alelnöke, Fazekas Já-
nos, a Minisztertanács alelnöke,

(Folytatása a IV. oldalon)

Közös közleményt írtak alá

Szombat reggel Nicolae Ceaușe-
scu, Románia Szocialista Köztársá-
ság Államtanácsának elnöke és
Joseph-Désiré Mobutu, Kongói
Demokratikus Köztársaság elnöke
alírták a két államfő közötti meg-
beszélések pozitív eredményeit
rögzítő román-kongói közös köz-
leményt.

Az aláírásnál jelen volt Ion
Gheorghe Maurer, a Miniszterta-
nács elnöke, Manea Mănescu, az
Államtanács alelnöke, Corneliu
Mănescu külügyminiszter, Con-
stantin Stătescu, az Államtanács
titkára, valamint a megbeszélése-

ken részt vett román fél több
tagja.

Kongói részről jelen volt Tho-
mas Tumba, a Forradalmi Népi
Mozgalom (FNM) Politbúrójának
tagja, a kinshasai nemzetközi vá-
sár főbiztosa, Andre Bo-Boliko, az
FNM Politbúrójának tagja, a
Kongói Munkások Országos Szö-
vettségének főtitkára, Jean Theo-
dore Umba Di Lutete, a köztársá-
sági elnökség minisztere, Evariste
Loliki, az együttműködési kérdé-
sekkel megbízott helyettes kül-
ügyminiszter és a megbeszéléseken
részt vett több kongói hivatalos
személy.

Akik a fényre vigyáznak

is. — Gyorsan kell dönteni és
még gyorsabban cselekedni —
mondja a diszpécser. Az ideges
telefonáló azt hiszi, mi vagyunk
a hibások, sokszor türelmetlen.
Megértjük, hiszen munkája vagy
éppen pihenése közben következik
be az áramszünet.

Itt nincs szabadnap, vasárnap,
vagy ünnep. A rossz biztosíték,
vagy a sötét éj-
szakában az or-
száguton kiegő
transzformátor
nem tördök az-
zal, hogy május 1
vagy Augusztus
23-a van. Ezek az
emberek ünnepet
áldoznak, hogy

másnak ünnepe legyen. Hétköz-
nap munkát? Nem dolgoznak haj-
meresztő magasságban, sem élei-
veszélyes, bonyolult gépeknél.
Csupán arról gondoskodnak, hogy
a serkentő feketekávé megfőjön, a
rádió harsogjon, működjön a té-
vé. Mindennapi kényelmüket
biztosítják. Megérdemlik, hogy
olykor rájuk is gondoljunk.

SZOVÁTAI KAROLY

Lapunk tartalmából

Kürtös város
nőbizottságának
tevékenységéből

II. oldal

III. oldal

500 évvel ezelőtt született Dózsa György, a szabadságért és társadalmi igazságos- ságért folytatott harc hőse

Dr. VICENTIU PIUCA

Népünk nagyszerű tettei között
— a szabadságért és társadalmi
igazságosságért folytatott évszá-
zados harcban — fontos helyet
foglalt el a Dózsa György vezette
1514-es nagy parasztfelkelés, mely
örökké emlékeztetés marad a ro-
mán nép, az összes dolgozók tuda-
tában. Dózsa az elnyomott és ki-
zskalmazott néptömegek vezetője,
azonosult a nép törekvéseivel, a
kizsákmányolás és elnyomás ellen,
a jobb jövőért folytatott harcá-
val.

Az erdélyi társadalmi mozga-
lomnak története — hangsúlyozta
Nicolae Ceaușescu elvtárs — meg-
tisztelt helyen jegyzi fel, például,
a bábolnai nagy parasztsztrákat, a
Dózsa György, a Horia, Cloșca és
Crișan vezette hatalmas felkelése-
ket és annyi más hősi akcióit, a-
mely megrázkódtatta a feudális
társadalmi rendet, s amely ébren
tartotta a széles néptömegek tuda-
tában a harci szellem lángját.”.

A felkelés — mely a jobbágy-
parasztság nehéz életkörülményei kö-
vetkeztében tört ki — villámgyo-
rasággal széles néptömegeket ölelt
magába, kiterjedt Magyarországot és
Erdély nagy területeit. A köztar-
sági kikiáltást, a nemesség meg-
szüntetését, minden ember egyen-
lőségét követelő program — melyet
Dózsa a felkelés ideje alatt fog-
almazott meg — olyan eszmény-
ket jelentett, amelyek a néptö-
megek a következő századokban
harcba indultak. A Dózsa György

vezette parasztháború aranybetűk-
kel került be a román nép és az
együttel élő nemzetiségű népek harci
hagyományainak történetébe.

Dózsa 1470-ben született a há-
romszéki Dálnokon, a Küküllő
menti Makfalváról származó szé-
kely családból. Családja társadal-
mi és politikai előjogokat élvezett.
A székelység katonai szervezetében
a második helyet foglalván el —
gyalogosok (pixidáriusok) voltak
Dózsa neve először hivatalos ok-
mányokban 1507-ben jelenik meg
Hédertáji Barabás Lénárt erdélyi
alvajda és a székelyek alispán-
ja s a székely tanácshoz intézett le-
veleiben a maroszeleki Makfalván
lakó nemes (agilis) székelynek ne-
vez. 1508-ban Dózsa Bélgáradban
találjuk. Bélgárad akkoriban vég-
vár volt, a legjelentősebb erődít-
mény, mely a török betörés
ellen oltva a délvidéket. Valószí-
nűleg itt kezdte Dózsa katonai
pályafutását. A szakadatlan
végvári harcokban Dózsa hamar
kitűnik rettenthetetlen erejével
és szervezőképességével. Katonai
fejvertségének legbizonyosabban
a párvíadal, amelyet Nán-
dorfehérvár alatt vívott a török
spáhik Ali nevű kapitányával.
1514 február 28-án. Marki Sándor,
Dózsa hiteles történetírója, a kö-

vetkezőképpen írja le a párvíadalt:
„Egy oldalt magyarok, más oldalt
törökök néztek a bajvívást. A két
vitéz lándzsával rohant egymásra
majd kardra kaptak. A küzdelem
hevében Dózsa oly roppant csapást
mért Alira, hogy annak páncélja
jobb karját egyben levágta s az el-
bizakodott törököt megölte.”.

Dózsa vitézségeért lovagga ü-
tötték.

Ebben az időben, 1514 április
16-án Budán felolvasták X. Leo
bulláját, melyben a keresztényeket
a török hódítók elleni kereszt-
es hadjáratra hívják és a részt vevő
parasztnak jobbágyszabadságot
ígérnek. Ugyancsak Budán, április
24-én Dózsa Györgyöt a ke-
resztények vezérévé nevezték ki.

Az állam iránti munka és adó-
kötelezettségek növekedése köve-
teztében egyre nehezebb lett a
jobbágyparasztság élete. Fokozódott
a parasztság elszegényedése, mind
gyakoribb váltak a nemesség,
a király, az egyház és annak szolgál-
ói által elkövetett visszaélések.
Mindezek sorozatos parasztfelke-
lések kitöréséhez vezettek. Ezek a
parasztmozgalmak és -felkelések,
előhírnökei voltak a nagy 1514-es
felkelésnek, amely földrajzi kiter-
jedése, forradalmi céljai, nagysága
és erce következtében igazi pa-
rasztháborúvá lépett át.

A társadalmi ellenérték kiéle-
zése okozta elégedetlenség leg-
(Folytatása a II. oldalon)

A GYULAFEHÉRVÁRI PORCELÁNGYÁR ÖSSZKEPE

Kürtös város nőbizottságának tevékenységéből

- A termelőmunka élenjárói
- Egy millió lej — hazafias tevékenység

Az idei kedvezőtlen időjárás, a természeti csapások hatványozott feladatokat állítottak Kürtös város lakossága elé. Elmult a veszély, de felmerhetetlen károk keletkeztek a három mtsz földjein. A károk teljes pótlása szinte lehetetlen, de mi, kürtösi asszonyok mindent megteszünk azért, hogy enyhítsuk a veszteséget. MTSZ-einkben sok nő dolgozik. Bizonyítva ezt az a tény, hogy a zöldség- és növénytermesztésben dolgozó szövetkezeti tagok mintegy 90 százaléka nő. Így hát érthető mily nagy mértékben járulhatnak hozzá asszonyaink és lányaink a magas terméshozamok eléréséhez. Szigorúan tiszteletben tartva az agrártörvény előírásokat, igyekezzük kiváló minőségű munkát végezni azokon a területeken, amelyek megmenekültek az áradástól. Így az 1379 hektár búzával bevett területről a mostoha időjárás ellenére 2060 kilogrammos átlagerményt takarítottak be. Az ilyen csapadékos időkben egyáltalán nem könnyű a növényápolás. Szövetkezeink asszonyai azonban mindig ott voltak, ahol a legnagyobb szükség volt rájuk. Gvontalanították az 1377 hektár kukoricát, a mintegy 300 hektár kukoripépet, s arra törekedtek, hogy minél magasabb hektárházamokat érjenek el. Ezeknél a munkálatoknál különösen jól dolgozott Don Iuliana, Bulboacă Iuliana, Nagy Mária, Sebestyen Matild, Adam Elisabeta, Mocuta Florica, Tăucean Floarea, Toma Gizella, László Piroksa, Tóth Irén és mások. Említésre méltó eredmények születtek a zöldségtermesztésben is, ahol Kristoff Erzsébet, Szelleki Etel-

ka, Ardelean Floarea, Băitan Sida tūnt ki odado munkájával. Az mtsz-ek vezető tanácsainak kérésére a városi nőbizottság mozgósította az irodákban dolgozó lányokat és asszonyokat, hogy szabadidejükben segítsenek a növényápolásban, a takarmányfelek betakarításában. Mivel az állattenyésztési szektorban is számos nő dolgozik, a városi nőbizottság megkülönböztetett figyelmet fordított arra, hogy mozgósítsa a szövetkezeti parasztnőket a szakmai továbbképző tanfolyamokra. Az egyre gvarapodó szakismeretek, az óriási munka eredményeként csaknem valamennyi termelőnő sikertült túlszárnyalni. Tulajdonítoták el elsősorban Ursu Floarea, Săcuți Sida, Németh Etelka, Szandă Mária, Kasa Mária, Pantea Floarea és a többi itt dolgozó asszony hozzájáruló munkájának. A nőbizottság tevékenysége természetesen nem korlátozódik csupán az asszonyok termelőmunkájára való mozgósításra. Különös gondot fordítottunk a város szépítésére is, hiszen ilyen vonatkozásban Kürtös igen sok meg a tennivaló. A kezdet minden esetre biztató. Csupán az idén több mint 8 ezer négyzetméter betonjárdát épült. Még nem is olyan régen a Horea és Matei Basarab utcákban nyoma sem volt a virágágyások-

nak az utak, árkok rossz állapota miatt. A nőbizottság nem nézte tétlenül ezt a helyzetet. Néhány nap alatt gyökeresen megváltoztatták a két elhanyagolt utcát. Ma rendezett utak, megtisztított árkok, izléses virágágyások, bemeszelt fák, betonjárdák várják a látogatót. Elismeréssel kell szólni Vinarsar Maria és Rosu Sena népi tanács képviselőinek tevékenységéről, akik személyes példamutatással serkentették a kerület asszonyait a hazafias akciókban való részvételre. Peldájukat követték a Primăriei, Libertății, 1 Mai és más utcákban lakó asszonyok. Az ügyes kezű nők szorgos munkáját dicséri a kulturális és az állomás előtti gondozott park is. Nehéz, nagyon nehéz lenne felsorolni mindazokat a megvalósításokat, amelyek asszonyaink és lányaink nevéhez fűződnek. Tény az, hogy az eddig elvégzett hazafias munka értéke jóval meghaladja az egy millió lejt.

A városi pártbizottság közvetlen irányításával, támogatásával arra törekszünk, hogy a jövőben még több eredményeket érjünk el.

TOMA IULIANA,
Kürtös város nőbizottságának elnöke

Sport Labdarúgó- előzetes

B osztályú együttesek már a harmadik fordulónál tartanak. A CFR az elmúlt vasárnap az első fordulóban jó játékkal rukkolt ki. Később azonban engedett az iramból, s így tūnik erőteljesen még nincs rendben a csapat. Epp ezért a heten szerdan és csúfítottok is edzőmunkázást látszottak a vasutas labdarúgók. Dvorszák Ferenc edző reméli, hogy ma Kudzsirova a legjobb összehajlásban léphetnek pályára és a bokasérüléssel bajlódó Körösi László is játékra jelentkezik.

A Vagonul csúfítottok a Gloriával játszott edzőmunkázást és 10-0-ra győzött. Drig Jenő edző, valamint a szakosztály vezetői győzelmet várnak a Crisul elleni bajnoki találkozón. Temesvaron már javuló formában látszottunk, jelentette ki Mos Ioan mérnök, a labdarúgó-szakosztály elnöke és úgy látom, hogy az új edző csapatépítési elképzelései egyre inkább megvalósulnak. Ha a sérült Weichert játékra jelentkezik, akkor nem lesz semmi baj.

Mindehhez csak annyit fűzünk hozzá, hogy a CFR-nek egy pont nélküli és bizonyításra vágyó együtessel kell megmérkőznie Kudzsirova, a Vagonul pedig a tavalyi még az A osztályban szerepelt és bajnokságra törő Crisul látja vendégül. Nagy harcra van kilátás.

OROSZHEGYI KÁROLY

Tájékoztató

1970

Augusztus

30

Vasárnap

Napkelte 5.35; napnyugtá 18.56 órákor. Az évből elült 242 nap, hátra van még 123.

A román csapatok ezen a napon foglalták el 1877-ben, a nemzet függetlenség kivívásáért folytatott háborúban a híres Grivita erődöt.

Időjárás

MUREȘUB: Öten az égből (10, 14, 16, 18, 20. Kedvező idő esetén 20 órára a kertfelügyelet).

STUDIO: Argoman superdiabolikus (10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24. Kedvező idő esetén 20 órára a kertfelügyelet).

VICTORIA: A helyzet ura (11, 16, 18, 20).

IFJUSÁGI: A varázsló (11, 14, 16, 18, 20). Kedvező idő esetén a kertfelügyelet. A hosszú párbaj.

PROGRESUL (Ujrad): Kettős játék a titkos szolgálatban (10, 16, 18, 20).

SOLIDARITATEA (G4): Az orosz lán titka (11, 15, 17, 19).

CFR (Gradiște): Fiúk bókabábitán. (15, 17, 19).

A VIDEKI MOZIK MÓDORA

LIPPAL MUREȘUB: Kettős játék a titkos szolgálatban.

PECSCA: A rokonszenves „R” ur. BOROSJENO: Holidény.

NAGYKAK: Moll Flanders.

KISJENO: Von Ryan ezredes vonata. SZENTANNA: Gaudeamus igitur.

KORTOS: Elitelték kastély.

PANKOTA: Erdékházaság.

VILAGOS: Verőfény a fűben.

SEBES: A bosszúálló.

KÖRÖSBÖKENT: Üzlet a főtér.

VINGA: Adio, Texas.

Időjárás

VASARNAP, augusztus 30-án délelőtti 11 órákor: MELODIE SI RITM PE SFORI.

Szerkesztőségünk sportrovata értesíti az

ÉRT ÖN A

FUTBALLHOZ

tippszerzők és helyezettjeit, hogy az elmúlt év végeredményétől verseny éremekkel és emléktárgyakkal jutalmazták. Emlékeztetünk a jövőre kerülő 1. sz. Vasárnap (Republika ut 81) 17-es számú szövegében.

A szerkesztő bizottság döntése alapján a tavalyi verseny első tíz helyezettjét jutalmaztuk. Emlékeztetünk a jövőre kerülő 1. sz. Vasárnap (Republika ut 81) 17-es számú szövegében.

A szerkesztő bizottság döntése alapján a tavalyi verseny első tíz helyezettjét jutalmaztuk. Emlékeztetünk a jövőre kerülő 1. sz. Vasárnap (Republika ut 81) 17-es számú szövegében.

A szerkesztő bizottság döntése alapján a tavalyi verseny első tíz helyezettjét jutalmaztuk. Emlékeztetünk a jövőre kerülő 1. sz. Vasárnap (Republika ut 81) 17-es számú szövegében.

A szerkesztő bizottság döntése alapján a tavalyi verseny első tíz helyezettjét jutalmaztuk. Emlékeztetünk a jövőre kerülő 1. sz. Vasárnap (Republika ut 81) 17-es számú szövegében.

A szerkesztő bizottság döntése alapján a tavalyi verseny első tíz helyezettjét jutalmaztuk. Emlékeztetünk a jövőre kerülő 1. sz. Vasárnap (Republika ut 81) 17-es számú szövegében.

A szerkesztő bizottság döntése alapján a tavalyi verseny első tíz helyezettjét jutalmaztuk. Emlékeztetünk a jövőre kerülő 1. sz. Vasárnap (Republika ut 81) 17-es számú szövegében.

A szerkesztő bizottság döntése alapján a tavalyi verseny első tíz helyezettjét jutalmaztuk. Emlékeztetünk a jövőre kerülő 1. sz. Vasárnap (Republika ut 81) 17-es számú szövegében.

A szerkesztő bizottság döntése alapján a tavalyi verseny első tíz helyezettjét jutalmaztuk. Emlékeztetünk a jövőre kerülő 1. sz. Vasárnap (Republika ut 81) 17-es számú szövegében.

A szerkesztő bizottság döntése alapján a tavalyi verseny első tíz helyezettjét jutalmaztuk. Emlékeztetünk a jövőre kerülő 1. sz. Vasárnap (Republika ut 81) 17-es számú szövegében.

A szerkesztő bizottság döntése alapján a tavalyi verseny első tíz helyezettjét jutalmaztuk. Emlékeztetünk a jövőre kerülő 1. sz. Vasárnap (Republika ut 81) 17-es számú szövegében.

A szerkesztő bizottság döntése alapján a tavalyi verseny első tíz helyezettjét jutalmaztuk. Emlékeztetünk a jövőre kerülő 1. sz. Vasárnap (Republika ut 81) 17-es számú szövegében.

A szerkesztő bizottság döntése alapján a tavalyi verseny első tíz helyezettjét jutalmaztuk. Emlékeztetünk a jövőre kerülő 1. sz. Vasárnap (Republika ut 81) 17-es számú szövegében.

A szerkesztő bizottság döntése alapján a tavalyi verseny első tíz helyezettjét jutalmaztuk. Emlékeztetünk a jövőre kerülő 1. sz. Vasárnap (Republika ut 81) 17-es számú szövegében.

A szerkesztő bizottság döntése alapján a tavalyi verseny első tíz helyezettjét jutalmaztuk. Emlékeztetünk a jövőre kerülő 1. sz. Vasárnap (Republika ut 81) 17-es számú szövegében.

A szerkesztő bizottság döntése alapján a tavalyi verseny első tíz helyezettjét jutalmaztuk. Emlékeztetünk a jövőre kerülő 1. sz. Vasárnap (Republika ut 81) 17-es számú szövegében.

A szerkesztő bizottság döntése alapján a tavalyi verseny első tíz helyezettjét jutalmaztuk. Emlékeztetünk a jövőre kerülő 1. sz. Vasárnap (Republika ut 81) 17-es számú szövegében.

A szerkesztő bizottság döntése alapján a tavalyi verseny első tíz helyezettjét jutalmaztuk. Emlékeztetünk a jövőre kerülő 1. sz. Vasárnap (Republika ut 81) 17-es számú szövegében.

A szerkesztő bizottság döntése alapján a tavalyi verseny első tíz helyezettjét jutalmaztuk. Emlékeztetünk a jövőre kerülő 1. sz. Vasárnap (Republika ut 81) 17-es számú szövegében.

A szerkesztő bizottság döntése alapján a tavalyi verseny első tíz helyezettjét jutalmaztuk. Emlékeztetünk a jövőre kerülő 1. sz. Vasárnap (Republika ut 81) 17-es számú szövegében.

A szerkesztő bizottság döntése alapján a tavalyi verseny első tíz helyezettjét jutalmaztuk. Emlékeztetünk a jövőre kerülő 1. sz. Vasárnap (Republika ut 81) 17-es számú szövegében.

Időjárás

Vasárnap, augusztus 30.

BUKAREST I.

Hírek: 7, 13, 22. Népzene: 11.55. Vizitációs: 11.55. Mindenkinél: 11.55. Turisztika: 13.15. Könyvzene: 13.45. 14.30. Vidám hullám: 14.45. Fantázia: 15. Sport és zené: 15.50. Melodika: 18. 19.35. 21. Rádiójáték: 19. Dalok: 19.15. Rádiószínház: 20.05. Szólások, együttesek: 20.33, 21.45. Operettközvetítés: 20.44. Románok: 21.35. Sportpanoráma: 22.10. Táncezen: 22.30, 23. Kültői pillanatok: 22.50. Ejszakai esztrád: 0.03.

BUKAREST II.

Szimfonikus zené: 11, 15.15, 20.30. Zenei mozaik: 12.52. Híres emberek: 14.10. Esztrádzene: 14.30. Szólások, együttesek: 15, 22.50, 23.05. Könyvzene: 15.45. Népzene: 16. Operapanoráma: 16.30. Zenei almanach: 17. Irodalmi műsor: 18, 22.30. Dalok: 18.30. Operettközvetítés: 18.40. Románok: 19.05. Melodika: 19.25.

HERFŐ, augusztus 31.

BUKAREST I.

Hírek: 7, 13, 16, 22. Gyermekek: 11.05. Szimfonikus zené: 11.15. Orvosi tanácsok: 11.45. Vizitációs: 11.50. Népzene: 12, 12.30, 13.45, 16.20. Szólások, együttesek: 12.15, 15, 17.30, 18, 20.10. Tudomány: 12.25. Napi előzetes: 13.10. Melodika: 13.22. Mese: 14.05. Hazafias dalok: 14.30. A het zeneszerzői: 15.15. Gazdasági lapszemle: 16.30. Kórusok: 16.45. Az ifjúság antológiája: 17.05. Rádioposta: 17.50. Jelen és jövő a mezőgazdaságban: 18.10. Esti műsor: 20.05. Irodalmi műsor: 20.20. Rádiószínház: 20.30. Sport: 22.20. Esti hangverseny: 22.30. Ejszakai esztrád: 0.03.

BUKAREST II.

Hírek: 7, 16. Népzene: 11.05, 14.08, 18.03. Operettközvetítés: 11.20. A szocialista országokból: 12.40. Déli hangverseny: 13. Rivaldafényben: 13.30. Könyvzene: 14.30. Tudomány: 14.55. Mindenkinél: 15. Szimfonikus zené: 16.20, 20, 21.05, 22.30, 23.45, 0.08. Orvosi tanácsok: 16.55. Dalok: 17, 18.50. Rádiószínház: 17.35. Angol nyelvtan: 18.30. Slágerek: 19. Irodalmi műsor: 19.30, 22. Mese: 19.50. Rádiógyermek: 20.30. Kórusok: 20.50. Operatársulat: 23.05.

ELADÓ sürgősen „Progres” háló matracot. Dorobantilor utca 5. szám, 5. lakás. (390)

ELCERELNEK 2 szobás, összkomfortos kertes, új magánháza kisebb, kényelmes lakásra, Bădău Cărtan utca 20. (389)

ELCERELNEM várdi 2 szobás, melkönyves lakásonat ardivál. Feltligósítás: Arad, Doja utca 82. (393)

KERESEK megbízható asszonyt gyermek mellé, telefon 27.39, 17-21 órákor. (391)

KÖNYVEK, folyóiratok beküldését intányos áron vállalom, Mărăsesti utca 23. (391)

KÖSZÖNETNYILVANITAS

KÖSZÖNETET mondok mindazoknak, akik szeretett feleségem, Mária, tennetesen részt vettek. (392)

AMBRUS ROMULUS

(392)

(392)

(392)

(392)

(392)

(392)

(392)

(392)

(392)

(392)

(392)

(392)

(392)

(392)

(392)

(392)

(392)

(392)

(392)

(392)

(392)

(392)

(392)

(392)

(392)

(392)

(392)

(392)

(392)

(392)

(392)

(392)

(392)

(392)

(392)

(392)

(392)

(392)

ÖT HÓNAP

Három-négy megállova a 9-es busz végállomása előtt akárhány megérkezők, merre van a Stupilor utca. Név szerint is tudni akarják, kit keresek. A Bodrogean család? Ah, hazajött Miti. Hazajött jöl néz ki, megbizott, meséli egy idősebb asszony. Hazajött? — kapja el a szót egy harmadik asszony. ovan arckifejezéssel, mintha megnyugodva könyvelné el: haza jött Miti, a mi fiunk, Kubából.

— Az elutazás előtt senki sem tudott a dolgról a szomszédok közül — nem merem elmondani, féltem, közben valami és még itthon maradtok. Csak, amikor nekivágtunk az óceán feletti 12 óras repülőnk, akkor kezdtünk meggyőzni magam: Kubába repülök. Hogy őszinte legyek, addig nem ültem repülőben, külföldön sem jártam, képzelteti, mit éreztem. Kilenc kilométer magasságból a hajók gyűlése az Atlanti-óceánon...

A magas, vállas fiatalember, a Vagongvár esztérgyosa, Bodrogean Dumitru — vagy

ismerőseinek egyszerűen Miti — most, hazatérése után is majdnem hitetlenkedve néz körül a jólismert lakásban. Vajon igaz, hogy öt hónapot Kubában töltött?

De itt vannak a tárgyi „bizonyítékok”: képeslapok, néhány hangfelvétel, valódi Havanna-szivar, cigaretták és fényképek, sok-sok fénykép. Az egyik a műhelyben készült, Kubai munkások között a kép sarkában — azt hiszem, nem véletlenül — alkátrészek, amelyek Miti esztérgálvózt. A másikon kirokódó a havannai állatkertből, a harmadikon indián falu, turisták. Rengeteg fénykép — „album lesz belőle, feltétlenül”. — És az asztalon fekszik a Kubai Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának díszoklevele. Közösen sikerül a spanyol szövület megfektetni: a romániai Augusztus 23 brigád tagjának nevére szől, aki a nemzetközi szolidaritás jegyében részt vett az ország történetében legnagyobb zafón. (A zafra — a cukornád betakarítása és feldolgozása).

A diszoklevél

mellett értékes emlék a Julius 26 jelvény is, amelyet fiatalok kapnak Kubai nemzeti ünnepe alkalmából.

— A Pinar del Rio tartománybeli San Cristobal városkában, a Jose Martinól elnevezett cukorgyárban dolgoztunk. Már a fogadtatás rendkívül szíves, megható volt. A repülőtéren vagy ezer fiatal várt ránk, hatalmas vásznon díszelt az üdvözlő köszöntés. Különböző végű nagy szeretettel vettek körül bennünket. De mi is kitértünk magunk: egy országot, egy népet, egy ifjúsági szervezetet képviseltünk. Amikor az esztérgapad mellé álltam és nekifogtam a munkának, huszan-harmincan körülálltak. Megvallom, jölessz a sok elismerő tekintet. A román brigád tagjai valamennyien szakemberek voltak — esztérgálvósok, lakatosok, szerelők, karbantartást végeztünk. Aradi kollégám, Tabula Stefan a Szerszámgyárból még utóként is bemutatkozott.

— Nem is látta, hogy vágiak a cukornád? — Vasárnaponként néha kimentünk. A

zafra ott olvasféle ünnept, mint nálunk az aratás, talán még jelentősebb, mert az ország elsőrendű jövedelmének forrása a cukor. Az idej zafra pedig, nem hiába nevezik történelminek, a legnagyobb minden eddigi közül.

— És munkaidő után?

— Már az leköttött az embert, hogy teljesen szokatlan, egzotikus környezetben él.

szovjet, japán, bolgár — nem is sorolom tovább. Egyesekkel nagyon megbarátkoztunk, addigra már szponvilis is tudtunk valamiké.

— Az utolsó napokban autóbusszal bejártuk mondhatni az egész Kubát, voltunk a Pinos vagy ahogy utjabban nevezik Kubában, az Ifjúság szigetén. laktam 24 emeletes szállodában, fűrdtem az

óceánban, láttam magam filmhíradóban, s annyi narancsot ettem, hogy már nem kellett. Hihetetlenül nagy élményanyag. A legnagyobb talán még is a kubai emberekkel való ismeretség: barátok, vendégszeretők, emberecskék, lelkesedések nagyon megragadtak. Nem csoda, ha a munkában önmagunkat akartuk felülmúlni. Ők is nagyon megszerettek bennünket. Cseppet sem szégyelltem, hogy bucsuzáskor ők is, mi is könnyeztünk. Felejtethetetlen öt hónap volt...

JÁMBOR GYULA

océánban, láttam magam filmhíradóban, s annyi narancsot ettem, hogy már nem kellett. Hihetetlenül nagy élményanyag. A legnagyobb talán még is a kubai emberekkel való ismeretség: barátok, vendégszeretők, emberecskék, lelkesedések nagyon megragadtak. Nem csoda, ha a munkában önmagunkat akartuk felülmúlni. Ők is nagyon megszerettek bennünket. Cseppet sem szégyelltem, hogy bucsuzáskor ők is, mi is könnyeztünk. Felejtethetetlen öt hónap volt...

JÁMBOR GYULA

océánban, láttam magam filmhíradóban, s annyi narancsot ettem, hogy már nem kellett. Hihetetlenül nagy élményanyag. A legnagyobb talán még is a kubai emberekkel való ismeretség: barátok, vendégszeretők, emberecskék, lelkesedések nagyon megragadtak. Nem csoda, ha a munkában önmagunkat akartuk felülmúlni. Ők is nagyon megszerettek bennünket. Cseppet sem szégyelltem, hogy bucsuzáskor ők is, mi is könnyeztünk. Felejtethetetlen öt hónap volt...

JÁMBOR GYULA

océánban, láttam magam filmhíradóban, s annyi narancsot ettem, hogy már nem kellett. Hihetetlenül nagy élményanyag. A legnagyobb talán még is a kubai emberekkel való ismeretség: barátok, vendégszeretők, emberecskék, lelkesedések nagyon megragadtak. Nem csoda, ha a munkában önmagunkat akartuk felülmúlni. Ők is nagyon megszerettek bennünket. Cseppet sem szégyelltem, hogy bucsuzáskor ők is, mi is könnyeztünk. Felejtethetetlen öt hónap volt...

JÁMBOR GYULA

KÉT ÉVFORDULÓ

A román kultúra két kiemelkedő egyéniségéről emlékezünk meg a napokban. Augusztus 22-én múlt 80 esztendője, hogy eltávoztott az elők sorából a nagy hazafi, a „Mircesti-bárd”, Vasile Alecsandri. Ugyancsak ezen a héten az Erdélyi Iskola neves képviselőjének, Ion Budai Deleanu halálának volt kerek 150 esztendője.

Időben egy emberöltő válságolta el őket egymástól, de a nép, a haza szeretete, a román nyelv pallozódásának vágya mindkettőjük vizitálisa.

A nyelvész, történész és irodalmár I. B. Deleanu a román kultúra azon polihisztorainak egyike, aki minden téren maradandót tudott alkotni. Nyelvészeti kutatásainak dokumentuma a román-német lexikon, egy tudományos alapossággal írt nyelvtankönyv stb. Mint történész, az erdélyi jobbgység sanvaru helyzetének okait és eredetét kutatja. Kortársával ellentétben gondolati síkon eljutott a nép szüremítésének magasztos eszméjéig. Szeretné közelebb hozni a fiatalokat a Parnasszus-

Jegyzetlapok

hoz, megízleltetni velük a költészet szépségét. Ebből a törekvésből születik meg híreposza, a Cigányok.

A reformkor ideológiájából kitörve csak egy lépésre állt, hogy azonosítsa magát a francia felvilágosultak eszméivel.

Alecsandri, a nép szenvedéseinek, örömeinek, bánatának és vágyainak „bárdja”, a történelmi sorsdöntő pillanataira élesen reagáló költő. Verseiben és prózájában visszhangra talál a cigányok röghöz kötöttsége, az 1848-as forradalom, az egyesüléssel vívott harc, a függetlenségi háború. Poéta és színházigazgató, politikai harcos és diplomata, folklorgyűjtő és ünnepeket drámaíró volt egy személyben. Forradalmi lendületű öreg korára is töretlenül megőrizte. Utolsó drámájában a Blanduzia kutatója is a szabadságra, a kisemmelzetek jogait áll ki. A bemutatón a lelkesen ünneplő nézőtérben, Aristizza Romanescu, a főszerepet alakító nagy román tragika kezét csókolta az agy Vasile Alecsandrinak.

Emlékének ma is hódolattal adozunk.

(puskel)

Muzsák

Szeptemberben Bartók-emlékkiállítás nyílik Nagyszentmiklóson, a világhírű zenészerző szülőházában. A kiállítás anyagát (könyvek, zenekiadványok és egy fényképezett dokumentumsorozat) most állítják össze a temesvári Bortók múzeumban.

Tévéfilmet forgattak a Román Televízió magyar szerkesztőségé Bodor Ádám A kivégzés című elbeszélése alapján. A Helmer Iván rendezésében készülő film három szerepét Szabó Lajos, Fábrián Ferenc és Rajhona Ádám alakítja.

Ezerkétszáz képzőművészeti alkotásból álló gyűjteményét a bukaresti Művészeti Múzeumnak adományozta Garabet Avachian, a feleségétől. A kollekcióban Luchian, Petrascu, Pallady, Steriadi, Ghiață sok szép alkotása található.

Több mint négyezer lengyel író, műalkotást fordítottak le a világ nyelvein nyelvére a második világháború befejezése óta. A legtöbbet fordított lengyel szerzők közül még mindig Henryk Sienkiewicz vezet.

Házastársi hűség a címe annak a filmnek, amelyet Dacia Maraini rendez. Már a film művészeinek névsorát tekintve is a házastársi hűség jut eszünkbe. Hiszen a rendezőnő, férjének: Alberto Moravianak hasonló című regényét viszi filmre, és az alkotás producere, Gian Vittorio Baldinak a felesége: Macha Meril játka a nő főszerepét.

Új zenei lexikon jelent meg a Bukaresti Kiadó gondozásában. A lexikont Marc Honegger, a Strassbourgi Egyetem muzikológiai intézetének igazgatója szerkesztette. 150 munkatárs segítségével. Az első és második kötet öt ezer címszóval, a harmadik kötet a zeneudományok alapfogalmainak ismerteti.

VASILE ALECSANDRI KÉT VERSE

Az egyesülés hórája

—1967—

Talpra most, hej, kéz a kézben
Mind, aki román egészen.
Csapjunk kezét ma a hórán
Végig a nagy román rónán!
Gaz ne nőjön több a réten!
Bosszu köztünk sose legyen!
Embersegre igyekeztünk.
Annak keljen rügye köztünk!
Hej, te szomszéd, havaslevél,
Mért ne tudnánk egyesülni
Vagy a közös sorsra bátran,
Vagy testvéremek a halálban!
Aki egy, az egyre győzse.
Akar bura, vagy öröme.
De már erős aki kettő
S ellene is kevesebb nő!

Egy a kettőnk édesanyja,
Egyek lettünk szemre, hangra,
Egy előfa két kis ággal,
Két szem egyazon világgal.
A nevünk is csak egyforma,
Egy nekünk a világ sorja,
Testvérem vagy, ugye, testvér
S szívünkben egy a sebes vér!
Jer a Milkov-partra nyomban,
Szikkassuk ki egyhuzomban
S az országot átjárjon,
Mi elkertelt, a halálom!
Legyen egyszer végre ünnep,
Fényes napunk nézzen minket
S csapjunk kezét ma a hórán
Végig a nagy román rónán!

Tenger madárkája

Három napja száll a gálva
Hol dagályra, hol apályra
És a föld semerre meg!
Hajt a szél, csak hajt előre
S mintha végtelenbe nőne,
Áll körénk a ferde ég.
Bárhová a szem tekintsen
Már előtte semmi sincsen,
Csak a rengő vízmező.
Nagy a tenger, mély a tenger
S telve a szív félelemmel:
Holnap halt-e, éle-e?
Száll a nap, közel az éjjel,
Minden ember dult kedéllyel
Szaporázza sóhaját.
Csillag támad envhe-keken
S rátekinthet tág szemében
Forró könnyet kelt a vágy.
Száll egy kis madárka s imhol

Hirt hoz kedves partjainkhoz,
Hol a rév hajónkra vár.
Arbocunkra ül s ha dalra
Gyújt, vidám lesz, aki hallja.
Am ő szárnyát bontja mar,
A szerelem hangja lebben
Lágyan így szelid szívekben,
Dala édes és örök.
Felderíti eltűnt éjét
S boldog és merész reményes
Tár eléjük szép jövőt.
Igy jelenti a szabadság
Majd a népiorg búsza napját
Néked is, hazám, szegény!
És az élet csillagának
Halhatatlan fénve támad
S attól a kin fellegem!

(1853)

(SZEMLÉR FERENC fordításai)

B. Nagy Margit: Reneszánsz és barokk Erdélyben

— Kritérium, 1970 —

Ha másért nem, de már a díszes kiadásért és az illusztrációk sokaságáért is figyelmet érdemel B. Nagy Margit tanulmánygyűjteménye. Még inkább lelkesedik a szakember, mert a tanulmánygyűjtemény a Kritérium kiadói tervének gazdagodó tárgykörét igazolja. Az új nemzeti kiadó gondozásában elsőként megjelenő történelmi tárgyú mű egyben tudománytörténeti érdekesség is. Balogh Jolán több mint negyedszázada megjelent Erdélyi reneszánsz és a Sebestyén testvérek építészettörténeti monográfiája óta ez az első nagyobb méretű tanulmánygyűjtemény, amely az erdélyi művészettörténetnek egyik vitatott koráról s főleg ennek világi

ben építészeti műemlék multját, sokféleségét. Így nyertünk magyarázatot a nemesi kúriák és kastélyok sokféleségére, beleértve elhelyezését, belső beosztását, alaprajzát, az ingóságok leltárát, díszítő elemeit. Ezáltal a szerző tanulmánykötete nemcsak a művészettörténet, hanem a gazdaságtörténet, kutatási számára is nélkülözhetetlen kézikönyv.

A reneszánsz-pártizatról szóló rövidkebb lélegzetű tanulmány után, a székelykapu eredetének és formagazdaságának tisztázása érdekében nagyobb figyelmet. Ki ne ismerné a hazai tájak e jellegzetes, galambducsos, faragásos népművészeti kincsét? Számos kísérlet után a szerző, főleg Szabó T. Attila

nyelvtörténeti és

Viski Károly néprajzi kutatásaira támaszkodva, a középkori udvarházak külső nagykapuira vezet vissza a szé-

Most jelent meg

oldalaról kíván többé-kevésbé összefogó kepet adni.

B. Nagy Margit munkája közel két évtizedes kutatás eredménye s e tekintetben már módszeréről fogva is külön figyelmet érdemel. B. Nagy Margit kutatásai nemcsak a kiemelkedő és híressé vált emlékekre és mesterekre szorítkoznak, hanem részletekbe menő aprólékos vizsgálja a még létező és eltűnt kisebb műalkotásokat is.

Sajátos egyéni módszerrel, a levéltári anyag (urbáriumok, leltárak, leírások, levelek stb.) felhasználásával igyekszik rekonstruálni az erdélyi reneszánsz és barokk alkotásait, hazai formanyelvét az építészet, festészet, szobrászat és iparművészet terén egyaránt. Ely módon nem kerül el figyelmét a műalkotásoknak olyan jellegzetesen népi eredetű anyaga sem, mint a „bokalykállya” vagy a székeklyka.

Mindjárt legelsőnek figyelmet érdemel az erdélyi udvarház kérdése. Rengeteg illusztrációval s még több forrásanyag felhasználásával tisztázza a szerző e tipikus hazai gazdasági egység és egy-

kelykapu eredetét s egyben a történelmi kútiók és a jelenlegi helyzet egybevetésével tisztázza is a székelykapuk sokféleségét.

A reneszánsz, de főleg a barokk Erdélyben nemcsak a külső építészeti elemekre hatott, hanem a belső berendezésre is. A gazdag polgárság, a kastélyokat építő nemesség otthonának szépségére, kényelmessé tételére törekedett. Ezt igazolják a lakásdíszítő elemek, kőfaragások, kárpitok, keleti szőnyegek, a faragott bútorzat, csempe bokalykállyak, melyeket a szerző apró részletességgel és a példák tömegének idézésével tanulmányoz.

A kötet második felében egyes épületekre vonatkozó konkrét tanulmányokat találunk: mint a betülenszentmiklósi, hajdai, szibói kastélyok, a kolozsvári Bánffy palota — a hazai késő barokk és jellegzetes típuspéldánya — és a szamosújvári örömy nagytemplom.

Külön tanulmány foglalkozik a kolozsvári barokk mesterek tevékenységével, mely B. Nagy Margit szerint a XVIII-ik században érte el virágzásának tetőfokát. Az építkezések és megújítások révén a

Duiliu Zamfirescu Aradon

D. Zamfirescu, 1901-ben, „Románul és limba románă c. cikkében, Ion Slavici nézetével ellentétes irodalmi felfogását hangoztatta.

Zamfirescu — mondanunk sem kell, hogy téves — felfogása szerint Slavici faluábrázolása: hamis. A bojár-író, hogy a számára „rejtélyt” jelentő Slaviciot „megérttesse”, 1901 nyarán, ellátogatott Aradra.

A „Fehér Kereszt”-ben találkoztunk N. Oncuval. V. Mangraval és V. Goldissal. Ezek nehezményezték Slaviciot alkotott — szerintük is ferde — véleményét, s arra biztatták, hogy a helyszínen, a maga szemével győződjék meg az aradi író parasztabrázolásának helyességéről.

D. Zamfirescu járt Kunvinban, Gyorokon. Pálóson és Magyarádon, de amint mondta, Titu Maiorescuhoz írott levelében „semmit nem érzékel abból, amit Slavici írt”.

Szerinte az emberi természet nem lehet a „nadrágszoknyából”. Egy borok zamatából megismeri. (Zamfirescunak szokatlan

Helyi hagyományaink

volt az Arad környéki viselet és ezt nevezi „nadrágszoknyának.”)

Emlékeztet aradi tartózkodása idején, Arad környéki román népdalokat is hallott. Szépek és számára újak voltak a melábus dalok — és mint írja — „kezdte Slaviciot megérteni”.

Slavici is kifejtette a maga véleményét és igen keményen oda-mondogatott az arisztokratikus „csokoj” (vagyis: bérből lett földbirtokos) ivadéknak.

Zamfirescut Aradon, a Tribunalban, Goga is megtámadta hibás néplátásáért. A neves író az aradi Románulban idealizált.

Elhibázott, idealisztikus parasztabrázolás akadémiái székfoglalójában is fejtegette. Ez hosszú időre ellenszenvenessé tette, az egybeként jelentős regényíró az akkori haladó olvasók előtt.

Egy elfelejtett elbeszélő

Réti Ödön (1871—1939), iparis-kolai rajztanár, 1899-ben, Brassóból került városunkba. Írói pályáján innen indult. Kezdetben humoristának készült, de nem sok sikerrel. Legjelentősebb — erősen rea-

lista — elbeszélései a Nyugatban jelentek meg. Így a szerb tárgyú Zorka c. kisregénye (1912) és a Viora c. román tárgyú drámája. Feltűnésekor Ösvát Ernő, a Nyugat szerkesztője azt mondta Réti-ről, hogy „érték dolgában közel jár Móriczhoz”. Élelnek hatással volt a fejlődésére. írógató felesége, Bobár Iren. Móra Ferenc és Juhász Gyula a legnagyobb elismeréssel szoltak írásművészetéről. Móricz Zsigmond a tíz legjobb elbeszélő közé számította.

1916-ban a Nyugat Aradon martinét tervezett. Réti kérték meg a szervezésére. A fennmaradt levelek tanúsága szerint Adv. Móricz, Schöpplin Aladár, Ödny Árpád és Pallay Matild vállalkoztak előadásra.

Réti bizalmas barátja volt a fiatal József Attilának. (A költő neki ajánlotta Aratás előtt c. versét.)

Az aradi novellistát halála után hosszú időre elfelejték. Válogatott kisregényei és elbeszélései csak napjainkban láttak napvilágot, azaz a summázható bevezetéssel, hogy „írójuk, tisztos köztívész irodalmunkban”.

ficsorágóline

Vendég-szereplések

Operett — korszerűen

Vitathatatlan: kell a szórakoztató műfaj. Közönségükre igazolja. A világot jelentő deszkáról az operett sem a népszínmű, sem a zenés vígjáték, sem a musical nem képes kiszorítani.

A közönségigény felismerése készteti együttesünket újabb- és évadrol-évadra gyakorlati vált operett felújítások repertoárba iktatására. A Kolozsvári Állami Magyar Opera műsorösszeállításában is sok operett szerepel. Fennállásának két évtizede alatt például Kálmán Imre-től a Csárdáskirálynőt, Cirkuszhercegnőt, Marica grófnőt, s néhány évvel ezelőtt, a Tatárjárástól az Ördöglovagisig cimmel összeállítást mutatott be.

A kérdés azonban az, hogy sikerül-e a régi műfajt új, korszerű elemekkel gazdagítani? Mi az, amit a szövegből hasznosítani lehet művészi értelmezés, stílus tekintetében. Egy szóval lehet-e operett korszerűen játszani?

Taub János Cigányprímás rendezése csak részben elégtételt ki-várazkóztatott. Ugy érezzük, ennek a dinamikus, érzelmes és vidám cselekményű műfajnak kettős művészi összetevőjéből — a zene-ének-tánc és színpadi játék — csak az első feltételt tudta teljesíteni az együttes. Miről van szó? Még a hagyományos operett stílus igényeit sem elégítette ki az a vontatott cselekmény-vezetés, szintelen szövegmondás, amely az aradi bemutatásokat jelezte. Kivételt ez alól talán csak Vargha Piroksa (Sárika) és Szabó György (Lucien), Lázár János (Rideau) és Bereczky Magda (Miss Gloria) és a verbó komikus, Szilágyi Zoltán (Mumuk) jelentett. Sass László (Rác Pali) és Vonița Lucia (Juliska) szép hangját dicserhetjük csak.

Cserkasov, a neves szovjet művész mondotta egy kolozsvári színházi tapasztalásról, hogy az operett valóságos tanuló iskolája a színművészet. Ugy látszik, ezt az „iskolát” sok operatőrekesnek kell még kiábrítani. (mózer)

Életem, Zsóka

Holnap, délután és este, mutatja be a szatmári Északi Színház Szakonyi Károly Életem. Zsóka című darabját az Aradi Állami Színház nagyműtermében.

A magyarországi Szakonyi Károly első kötete 1961-ben jelent meg Középtűt vannak a felhők címen. Novellagyűjteményét 1965-ben kiadták román nyelven is. Eddig öt könyve került az olvasó kezébe: Tul a városon (1964), Férfitok (1965) — ebben szerepel az Életem. Zsóka c. dráma is. — Porcelán baba (1967), Francia tanva (1969), Hangjátékok, TV- és kisfilmeket írt. 1968-ban visszatért a drámaíráshoz. Az Ördöghegy c. darabját a Budapesti Madách Kamara Színház tűzte műsorára. Harmadik drámáját, az Adáshibát az idén mutatják be a Pesti Színházban.

Az Életem, Zsóka „halkszavú, érzékeny műszer”. Mondanivalója az igényes, értelmes élet. Zsóka azt kérdezi: „megtenni az utat tisztán, azt miért nem lehet? Miért?” A Budapesti Nemzeti Színház 1963-as bemutatója óta a darab mondanivalója ma is aktuális.

Aradra a közkezdelt szatmári színház éppen ezért hozta el Kovács Ferenc rendezésében. Diszkrét tervezte Paulovics József. Játsszák: Boér Ferenc, Feketes Emma, Ács Alajos, Kereszmáros Jenő, M. Kovács Lenke, Bálint Márta, András Gyula, Cintos József.

BABÓCS ISTVÁN

Rövidzárlat

BAÁSZ IMRE illusztrációja

Pihenésre vágyom. Faradt vagyok és gondterheltem. Elhessegetem magamtól a gondolatokat és ... megállok az órák. Ez utóbbi cselekedetem meglep, azt is mondhatnám, megijeszt. Csend van a szobában és én feljött kezdlek.

Különös, ahogy kikapcsolom a világot, remegni kezdek. Egész testem remeg, a fogaim összekoccannak, a lábam összerogyva alattam. Egy párnázott fotelba vetem magam, megkapaszkodom, a gömbölyű kéztartóba és felkiáltok.

Nem emlékszem arra, hogy mit mondtam. Nem emlékszem és nem is érdekel, de a hangos szoba belekaptam, az ajkam keltette zajba megkapaszkodtam s a lelkem egy pillanatra megnyugodott, a testem megpihent.

A butorok megmozdultak, a butorok beszélni kezdtek. Én, a személytelen személy megértettem a szav-

kat és hallgattam. mozdulatlanul hallgattam, mondhatom, hasznontalan dolgokat fecsegték, lélektelenül, géphangon, gyakran összefüggéstelenül. Nem érdekelt az egész. Csak akkor figyeltem fel jobban, amikor a butorok emberi formát öltöttek, körültekint és nekem szegeztek a kérdést:

— Ki vagy te? — ordítottak felem ismét.

— Ki vagyok én? Hát nem ismertek, itt élek, tíz, husz-tízezer éve köztetek és nem ismertek? Itt járok-kelek naponta, elhasználok a tiszta levegőt töletek, vigyázok rátok. simogatlak beneteket és dühömben belétek rugok, nélkülöletek élni sem tudnék és ti sem élnétek nélkülem, hát nem ismertek? Idegen vagyok én nektek?

— Ki vagy te? — ordítottak felem ismét.

— Nem látjátok, hogy ki vagyok én? Én vagyok az egyetlen gondolkodó lény köztetek, ti pedig csak ad-

dig éltek, amíg én akarom, de most hagyjátok békémben, most kikapcsoltam a világot. elhessegettem magamtól a gondolatokat és még haborgatni merészkelték? Hát nekem nem lehet egy perc nyugtom sem ezen a földön?

Engem törvényszerűen agyon kell hogy nyomjon a hétköznapi egyhangúsága? Mit fecsegték itt nekem? A-

helyett, hogy becsületesen helytállnátok, kikotyogjátok titkaitokat és egymás vélt titkait: inkább kölcsön hallgatók, mint én.

— Ki vagy te? — ordítottak felem ismét.

— Ki vagyok én? Hát nem ismertek, itt élek, tíz, husz-tízezer éve köztetek és nem ismertek? Itt járok-kelek naponta, elhasználok a tiszta levegőt töletek, vigyázok rátok. simogatlak beneteket és dühömben belétek rugok, nélkülöletek élni sem tudnék és ti sem élnétek nélkülem, hát nem ismertek? Idegen vagyok én nektek?

— Ki vagy te? — ordítottak felem ismét.

— Nem látjátok, hogy ki vagyok én? Én vagyok az egyetlen gondolkodó lény köztetek, ti pedig csak ad-

dig éltek, amíg én akarom, de most hagyjátok békémben, most kikapcsoltam a világot. elhessegettem magamtól a gondolatokat és még haborgatni merészkelték? Hát nekem nem lehet egy perc nyugtom sem ezen a földön?

Engem törvényszerűen agyon kell hogy nyomjon a hétköznapi egyhangúsága? Mit fecsegték itt nekem? A-

helyett, hogy becsületesen helytállnátok, kikotyogjátok titkaitokat és egymás vélt titkait: inkább kölcsön hallgatók, mint én.

— Ki vagy te? — ordítottak felem ismét.

— Ki vagyok én? Hát nem ismertek, itt élek, tíz, husz-tízezer éve köztetek és nem ismertek? Itt járok-kelek naponta, elhasználok a tiszta levegőt töletek, vigyázok rátok. simogatlak beneteket és dühömben belétek rugok, nélkülöletek élni sem tudnék és ti sem élnétek nélkülem, hát nem ismertek? Idegen vagyok én nektek?

— Ki vagy te? — ordítottak felem ismét.

— Nem látjátok, hogy ki vagyok én? Én vagyok az egyetlen gondolkodó lény köztetek, ti pedig csak ad-

dig éltek, amíg én akarom, de most hagyjátok békémben, most kikapcsoltam a világot. elhessegettem magamtól a gondolatokat és még haborgatni merészkelték? Hát nekem nem lehet egy perc nyugtom sem ezen a földön?

Engem törvényszerűen agyon kell hogy nyomjon a hétköznapi egyhangúsága? Mit fecsegték itt nekem? A-

helyett, hogy becsületesen helytállnátok, kikotyogjátok titkaitokat és egymás vélt titkait: inkább kölcsön hallgatók, mint én.

— Ki vagy te? — ordítottak felem ismét.

— Ki vagyok én? Hát nem ismertek, itt élek, tíz, husz-tízezer éve köztetek és nem ismertek? Itt járok-kelek naponta, elhasználok a tiszta levegőt töletek, vigyázok rátok. simogatlak beneteket és dühömben belétek rugok, nélkülöletek élni sem tudnék és ti sem élnétek nélkülem, hát nem ismertek? Idegen vagyok én nektek?

— Ki vagy te? — ordítottak felem ismét.

JOSEPH-DÉSIRÉ MOBUTU, KONGÓ DEMOKRATIKUS KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE ELUTAZOTT HAZÁNKBÓL

(Folytatás az 1. oldalról)

Mihai Marinescu, a Minisztertanács alelnöke, Corneliu Mănescu külügyminiszter, az Allamtanács és a kormány több tagja, Központi intézmények vezetői, tudományos, kulturális és művészeti személyiségek, tábornokok és törzstisztek, román és kongói újságírók.

Jelen volt Theodore Kondo Belan, Kongó Demokratikus Köztársaság bukaresti nagykövete és Bukarestben akkreditált más diplomáciai képviselők vezetői.

A repülőterre érkezéskor a felsorakozott diszörög, tiszteleg. Miközben elhangzik a két ország al-

lami himnusz, 21 tüzérségi díszlövés dördül el.

A két államfő ellép a díszörög előtt. Joseph-Désiré Mobutu elnök és felesége, Marie-Antoinette Mobutu elbucsuzik Nicolae Ceaușescu-tól, az Allamtanács elnökétől és feleségétől, Elena Ceaușescu-tól, a román hivatalos személyektől és a diplomáciai testület tagjaitól. A vendégeknél virágcsokrokat nyújtanak át.

A repülőgép lépcsőjénél a két államfő melegen kezét szorít.

A kongói államfő külön repülőgépe 10.00 órákor felszáll. Az elnöki gépet a határig Románia Szocialista Köztársaság fegyveres erőinek repülőgépei kísérik.

A Koreai NDK kormányának nyilatkozata

PHENJAN. (Agerpres).

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság közzétette a nyilatkozatában szövegezte le, támogatja azt a javaslatot, hogy az ENSZ-központban legközelebbi ülésének idején napirendjére felvegyék a következő két pontot: Az amerikai és az összes többi olyan idegen csapatok visszavonása, ame-

lyek az ENSZ zászlaja alatt megszállva tartják Dél-Koreát; A Korea egyesítésére és helyreállítására alakult ENSZ-bizottság megszüntetése. A Koreai NDK képviselőit az ENSZ-alapokmány elveinek és céljainak megfelelően feltétel nélkül meg kell hívni a koreai kérdés közgyűlési vitájára — hangsúlyozza ismét a nyilatkozat.

A marokkói választások végleges eredményei

RABAT. (Agerpres).

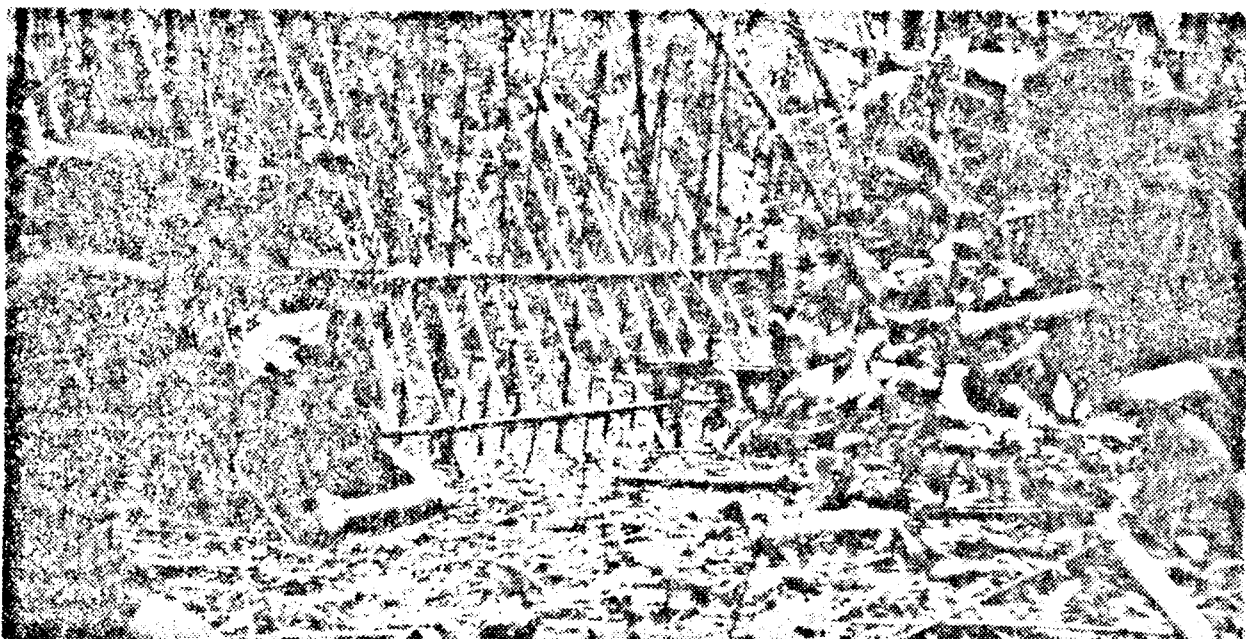
Rabatban közzétették az augusztus 21-én és 28-án lefolyt marokkói törvényhozó választások végleges eredményeit. A két menetben megválasztottak a képviselőház 250 tagját.

A végleges eredmények értelmében az új parlamentben 219 képviselő támogatja a kormány politikáját. A többi mandátumon ellenzéki pártok osztoztak a következő arányban: az Istiglal párt 8, az Alkotmányos Demokrata Párt 2, a Népi Erők Nemzeti Szövetsége 1, a Társadalmi Haladás Mozgalom pedig 10 mandátumot szerzett.

A választási névjegyzékekben szereplő 4 674 598 személyből au-

gusztus 21-én 91,75 százalék, augusztus 28-án pedig 85,3 százalék vett részt a szavazáson.

A marokkói fővárosban közölték, hogy az új parlament első ülésszaka október 9-én nyílik meg. II. Hasszan király, államfő jelenlétében.

DEL-VIENTAM: A hazafias erők behatolnak egy ellenséges katonai támaszpont területére Hue tartományban.

Dél-Vietnam

Az amerikaiak példátlan embervesztéseket szenvedtek

SAIGON. (Agerpres).

A dél-vietnami hazafias erők rajtaütésszerűen megtámadták és nagy veszteségeket okoztak a 4. amerikai gyalogos hadosztály egyik menetoszlopának. A menetoszlop a magas fennsíkok övezetében a 19. számú úton haladt, amikor a hazafiai automata fegyverekkel meglepetésszerűen rájuk támadtak. A tüzharc majdnem tíz órát tartott. A saigoni amerikai parancsnokság véleménye szerint ez volt az utóbbi hónapok legnagyobb támadása és az amerikaiak példátlan embervesztéseket szenvedtek. Heves harcok voltak Saigontól 130 kilométerre északra. Egy amerikai katonai szövegbejelentés szerint az USA tüzérsége tévedésből belőtt egy Saigontól 48 kilométerre lévő településre. Három civil meghalt 13 megsebesült.

A kambodzsai harcokról

PNOM PENH. (Agerpres).

A kambodzsai népi ellenállási erők támadást intéztek a fővárostól mindössze 10 kilométerre fekvő Moat Krasas Krao helységben a Lon Nol-kormány csapatainak állásai ellen. Az Associated Press tudósítója szerint először péntek este aknavetőkkel lötték a hadállásokat, és a harcok ezután csaknem egész éjszaka folytatódtak. Szombaton hajnalban a hazafiai újabb támadást intéztek a körzetben az ellenséges csapatok megerősített állásai ellen. A Pnom Penh-i kormányzat katonai szövegbejelentése szerint a repülőgépek a Moat Krasas Krao-nál harcoló kormány-csapatok segítségére siettek.

DAMASZKUSZ

A szíriai fővárosban befejeződött az arab országok egészségügyi minisztereinek a kolerajárvány leküzdésére összehívott tanácskozása. Ajánlásokat fogadtak el az EAK, Irak, Kuwait, Libanon, Jordánia, Szaúd-Arábia és Szíria lakosságának megvédésére irányuló intézkedésekről.

SZOFIA

Várnában befejezte munkálatait az európai országok ENSZ-egyesületeinek második regionális értekezlete, amelyen részt vett Románia is.

Az értekezlet résztvevői nyilatkozatot fogadtak el az európai együttműködésről, amely szerint támogatják az európai biztonsági konferencia összehívását. A nyilatkozat kiemeli a kontinens államai közti gazdasági, tudományos, műszaki és kulturális együttműködés jelentőségét az európai légkör szempontjából.

STRASBOURG

Szeptember 3-án megnyílik a 38. strasbourgi nemzetközi vásár. A több mint 30 résztvevő európai ország 27 hektáros területen állítja ki mezőgazdasági terményeit, az elektronikai ipar gyártmányait, villamos-háztartási készülékeit, bútort, stb.

NEMZETKÖZI ÉLETT

Az ifjúsági konferencia munkálatai

„A román fiatalok szívvel-lélekkel ragaszkodik az európai biztonság nemes ügyéhez”

HELSINKI. (Agerpres). — Radu Bogdan tudósítása:

„Nagyszerű alkalom az őszinte beszélgetésre, az ismerkedésre, a jobb megértésre, továbbá teendőink megvitatására. Egyazon asztal körül ülünk, s noha a vélemények különbözők, közös hajunk megvitatni Európa problémáit, felkutatni a közeledés eszközeit” — ilyen és ehhez hasonló nyilatkozatokat kaptunk a helsinki ifjúsági konferencia harmadik napjának estéjén. Egyenként az összes felszólaló, az összes állásfoglalások híven bizonyították, hogy a

fiatalok politikai és vallási meggyőződésüktől, szervezetük nemzetközi hovatartozásától függetlenül őszintén óhajtottak a békét, az együttműködést, az egyetértést.

Különbözöttség vitatta meg az ifjúság helyét és szerepét az európai biztonság megteremtésében. A vita során hangsúlyozták, hogy fejleszteni és erősíteni kell a kapcsolatokat az ifjúsági szervezetek között, közös akciókat kell szervezni, fel kell lendíteni a harcot az enyhülés és a bizalom erősítéséért, a béke és a biztonság legközelebbi kialakításáért. A felszólalók egy-

ránt hangoztatták, hogy a legkülönbözőbb eszközökkel lehet csatornába állítani az ifjúság legszelebb tömegeit, a számtalan ifjúsági szervezetet az európai biztonság nagy ügyéért. Nicolae Stoian román küldött rámutatott, hogy a román fiatalok szívvel-lélekkel ragaszkodik az európai biztonság nemes ügyéhez, s rámutatott a Kommunista Ifjúsági Szövetség akcióira a különböző európai és más haladó szervezetek közelébe, jobb megértésre szolgálnak.

Vasárnap a konferencia folytatja munkáját.

42 szavazattal 31 ellenében az USA szenátusa elutasította a katonai költségvetés csökkentését

WASHINGTON. (Agerpres).

Az amerikai szenátus pénteken 42 szavazattal 31 ellenében elutasította William Proxmire wisconsini demokrata szenátor módosított indítványát, amely előírta, hogy az 1971-es pénzügyi évben 71,2 milliárd dollárról 66 milliárdra csökkentsék az USA katonai költségvetését.

A javaslat vitája során Proxmire szenátor rámutatott, hogy a költségvetést akár tíz, sőt 14 milliárd dollárral is lehetne csökkenteni, s a felszabadult összegeket szociális programok megvalósítására használhatnák.

A szenátor ajánlotta még a fegyveres erők állományának azonnali csökkentését és számos külföldi amerikai katonai támaszpont bezárását.

A France Presse jellemzőnek tartja, hogy maga John Stennis (Mississippi állambeli demokrata szenátor) a hadseregügyi bizottság elnöke, a bírúgnökség szerint a Pentagon legfőbb kongresszusi szószólója sem tagadta a katonai kiadások csökkentésének szükségességét. De — mint mondotta —, a vietnami háború miatt fenn kell tartani az amerikai katonai költségvetés jelenlegi színvonalát.

A France Presse szerint sokatmondó tény, hogy Proxmire javaslata mellett 31 szenátor foglalt állást.

Módosítások az Apollo-14 űrhajón

CAPE KENNEDY. (Agerpres).

Az 1971 január 31-én a Hold felé indítandó Apollo-14 űrhajó kabinját három tartályos oxigénellátási rendszerrel látják el, míg az előző űrkabinokban csak két tartály volt. A harmadik tartály felszerelését az tette szükségessé, hogy az Apollo-13 űrhajón az oxigén tartály felrobbant, s emiatt az űrhajó egész programja meghiúsult.

Végül módosították a berendezést is, amennyiben gondoskodtak arról, hogy a gyúlékony anyagok ne fogják fel tüzet.

BELGRAD. (Agerpres).

Josip Broz Tito, Jugoszlávia SZSZK elnöke szombaton Brionban fogadta U Thant ENSZ-főtitkárt, aki hivatalos látogatáson Jugoszláviában tartózkodik. A találkozóon eszmecsere folytatólag a Jugoszlávia és az ENSZ-t érdeklő aktuális nemzetközi kérdésekről.

Ugvanaznap U Thant megbeszélést folytatott Mirko Tepavac jugoszláv külügyminiszterrel is.

A brit gazdaság sulyosbodó helyzetéről

LONDON. (Agerpres).

Edward Heath, Nagy Britanniá miniszterelnöke szeptember 3-ra összehívta a kormány tagjait, hogy megvitassák a különböző gazdasági szektorok problémáit és a kormány által javaslandó megoldásokat. Ezt megelőzően Heath miniszterelnök találkozik Victor Featherrel, a Brit Szakszervezeti Központ (TUC) főtitkárával, másnap pedig John Partridge-al és Campbell Adamsonnal, a Brit Gyáriparosok Szövetségének elnökével, illetve főigazgatójával. A miniszterelnök feltehetőleg támogatást kér a kormány gazdaságpolitikájához és inflációellenes intézkedéseire.

A brit hatóságokat leginkább a napokban közbe tett gazdasági merlegek, valamint egyes politikai személyiségek és szakintézmények megítélései aggasztják. A National Institute of Economic and Social Research például megállapítja, hogy a brit gazdaságban hanyatlás következett be, de nem ért egyet a kormányintézkedésekkel, s a gazdaság ösztönzését elősegítő jövedelmi politika bevezetését, sőt mi több a font sterling leértékelését javasolja (mint ismeretes, a font pénteken a dollárhoz viszonyítva a legalacsonyabb árfolyamra süllyedt az utóbbi 15 hónapban).

Michael Hobbs kereskedelmi miniszter véleménye szerint Nagy-Britannia gazdasági válság küszöbén áll, de azért az előző laburista kormányra igyekszik áthárítani a felelősséget. A legfőbb feladat szerinte az, hogy gátat vessen az inflációnak. A dokkmunkássztrájkjának a kereskedelemre gyakorolt hatását is leleltette, de véleménye szerint az USA-ba irányuló brit export hanyatlását az amerikai gazdasági pangásnak kell betudni. Ugy véli azonban, hogy 6-9 hónap alatt rendeződik a helyzet. A konzervatív kormányt aggasztják az autópárisztrájkok méretei és következményei is. Legfrissebb sajtóhírek szerint a Sankey-i Guest-Keen and Nettlefold alkatrész-gyár wellingtoni fiókállomásán 4000 munkása pénteken a négy héttel ezelőtt megkezdődött bérmozgalom folytatása mellett foglalt állást. A sztrájkok következtében csökkent a termelés a Vauxhall, a British Leyland, a Chrysler és Massey, a Fergusson stb. autógyárakban.

KÜLFÖLDI TÁVIRATOK

BOGOTA

A kolumbiai Barranquillában és Cartagenában diákok tüntettek az oktatási rendszer javításáért és a közúti szállítási díjak emelése ellen.

TEHERÁN

Irán és az Egyesült Arab Köztársaság elhatározta, hogy nagy-követségi szinten felveszi a diplomáciai kapcsolatokat.

kijelölik a szövetség negyedik kongresszusának időpontját és színhelyét is.

MONTEVIDEO

Az uruguayi kormány pénteken

A thaiföldi kormány kivonja csapatait Dél-Vietnamból • Diák-tüntetések Kolumbiában • Fellőtték a Kozmosz-360 mesterséges holdat • Véget ért a 21000 török munkás sztrájkja • Irán és az EAK felveszi a diplomáciai kapcsolatokat • Az uruguayi kormány bezáratta az összes középiskolákat

len. A rendőrség elfoglalta az Atlántico Egyetemét, több mint 100 diákot letartóztatott. Hat egyetemistát hadbíróság elé állítanak.

ISZTAMBUL

A szombatira virradó éjszaka létrejött megállapodás nyomán 21000 török cukoripari munkás elhagyta munkás négy nappal ezelőtt kihirdetett sztrájkja véget ért.

A két ország között 1960-ban szakadtak meg a kapcsolatok.

CONACRY

Conacryban megnyílt a több mint 20 afrikai ország szakszervezetek támogatásával létrehozott Afrikai Szakszervezeti Szövetség Végrehajtó Búrója tanácskozása.

Napirenden szerepel az afrikai országok küzdelme az imperializmus, a kolonializmus és a neokolonializmus ellen. A részt vevők

elrendelte az összes középiskolák bezárását a tanév végéig. Az intézkedés célja elkerülni a tiltakozó tüntetéseket amiatt, hogy a kormány több tanárt szankcionált kormányellenes propaganda kifejtéséért. A rendőrség péntek reggel 21 montevidói iskolát megszállt, és távozásra szólította fel azokat, akik a hatósági intézkedések elleni tiltakozással elfoglalták a tantermeket.

RIO DE JANEIRO

Vasile Orso, az Agerpres tudósítója jelenti: A Rio de Janeiro-i Modern Művészetek Múzeumának filmterében nemrég Ion Popescu-Gopo több rajzfilmjét mutatták be. A Sao Paulo-i Bandeirantes fotó- és filmarchívum és a brazil természetvédelmi alapítvány turisztikai és művészeti tárgyú román dokumentumfilmeket vetített.

WASHINGTON

Amint az amerikai külügyminisztérium szóvivője csütörtökön közölte, a thaiföldi kormány hivatalosan tájékoztatta az Egyesült Államokat arról az elhatározásáról, hogy kivonja csapatait Dél-Vietnamból.

A szóvivő szerint Washington nem emelt semmilyen kifogást, minthogy az amerikai kormány megvárja a kérdés részletes megvitatásának eredményeit.

MOSZKVA

A Szovjetunióból fellőtték a Kozmosz-360 mesterséges holdat — jelenti a TASZSZ hírügynökség. A mesterséges hold tudományos készülékeivel folytatni kívánják az űrkutatást.